N°. 182. 1853.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20, en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing buiten de zegelgelden en briefporten.

DONDERDAG 4 AUGUSTUS.

NEDERLANDEN.

Bij Zr. Ms. besluit van den 30sten Julij jl. n°. 72, is tot notaris te Utrecht benoemd *R. van Meerlant*, candidaat-notaris te Blaauwcapel, gemeente Maartensdijk.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 28sten Julij jl. n°. 66, zijn mr. *M. I. L. J. H. A. Heldewier* en mr. *L. A. H.* baron *van Ittersum* aangesteld tot attaché bij het Nederlandsche corps diplomatique, ten gevolge van het in de vorige maand aan het Departement van Buitenlandsche Zaken afgelegd examen voor de commissie, tot dat einde door den Koning benoemd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

De Parijsche *Patrie*, een half-officieel orgaan der Fransche regering, berigt het volgende in haar nommer van den 1sten dezer:

» Twee dingen staan thans vast: vooreerst, dat Frankrijk en Engeland geweigerd hebben toe te treden tot de door den Oostenrijkschen gezant te Konstantinopel voorgeslagen schikking van het Turksch-Russisch geschil; ten tweede, dat Oostenrijk, Frankrijk en Engeland het geheel eens zijn om gezamenlijk een nieuw plan van schikking voor te slaan.

» Men kan het er dus voor houden dat de beslechting van het Oostersche vraagstuk op handen is. Ten onregte zegt een dagblad dat dezerzijds een ultimatum aan Rusland zal worden voorgelegd: het zal alleen eene uitnoodiging zijn aan Rusland om onverwijld en bepaald zijne voornemens inzonderheid ten opzigte van de bezetting der Vorstendommen te doen kennen. Wil Rusland in de daad den vrede, gelijk het meermalen heeft verklaard, bedoelt het geene aanwinst van grondgebied, geene krenking van de souvereiniteit der Porte, dan zal het zich thans verklaren op eene wijze die geen twijfel meer laat bestaan."

Een der Londensche organen van de ministeriele partij, de *Morning-Post*, berigt dat den 25sten Julij van Weenen door de vertegenwoordigers der vier mogendheden eene soort van ultimatum is afgezonden, waarbij Rusland uitgenoodigd wordt niet langer door een als het ware stelselmatig dralen en talmen Europa in onzekerheid te houden, maar stellige verklaringen en bepaalde verzekeringen omtrent eenige aangewezen en omschreven punten te geven. » Dit ultimatum was — zegt de *Post* verder in het nommer van den 1sten dezer — reeds afgezonden, toen te Weenen berigt ontvangen werd dat de door den Oostenrijkschen gezant te Konstantinopel voorgeslagen schikking eindelijk door de Porte en de vertegenwoordigers der groote mogendheden was aangenomen. Die tijding kwam den 28sten te Weenen, maar daar het ultimatum toen reeds afgezonden was, verviel de geheele schikking van den heer von Bruck. Wij zullen nu stellig vóór of op den 10den Augustus weten of wij vrede of oorlog zullen hebben: want voor of op dien dag kan het antwoord van Rusland ontvangen zijn."

RUSLAND.

Eenige dagbladen hebben gewaagd van eene ligting van recruten voor het Russische leger, en gezegd dat er ditmaal een ongemeen sterk aantal manschappen in dienst gesteld zou worden en dat de ligting niet, naar gewoonte, in den winter maar te midden van den druksten veldarbeid zou plaats hebben.

De tekst zelf der daartoe strekkende verordening van den 23sten Julij wordt thans medegedeeld; en daaruit blijkt, dat de ligting eerst in de aanstaande maand November zal plaats hebben en niet talrijker zal zijn dan die van het vorige jaar.

De jongste Parijsche ministeriele bladen deelen opgaven mede omtrent de sterkte en zamenstelling der Russische land- en zeemagt, welke, naar zij verzekeren, uit echte bronnen geput zijn. Volgens die opgaven bestaat de geregelde landmagt uit 30 divisien of 120 regementen infanterie, en 15 divisien of 60 regementen cavalerie; en is zij met de reserve en de depôts hoogstens 628,000 man met 1540 stukken geschut sterk. Hierbij voege men nog 30 tot 50,000 kozakken met hunne ligte artillerie, alsmede de gendarmerie en andere gewapende corpsen voor de binnenlandsche dienst. Van deze krijgsmagt is op dit oogenblik in Europa in de daad niet meer beschikbaar dan 420,000 man, 72,000 paarden en 1272 kanonnen: eene sterke krijgsmagt, maar die, zoo als de Parijsche bladen aanmerken, geëvenaard wordt door hetgeen andere groote mogendheden kunnen op de been brengen.

De Russische vloot bestaat volgens die dagbladen uit vijf en veertig linieschepen en dertig fregatten, verdeeld in vijf eskaders; voor drie daarvan is de haven van Cronstadt in de Oostzee, en voor de twee overige de haven van Sebastopol in de Zwarte Zee als vereenigingspunt aangewezen. De Groothertog Constantijn is benoemd tot groot-admiraal der vloot en houdt thans eene inspectie over haar. Deze vloot is minder sterk dan hare talrijkheid zoû doen denken. Met uitzondering der Grieken en Finnen, die doorgaans goede zeelieden zijn, is de bemanning der oorlogschepen slecht zamengesteld en meestal onvoltallig. Men heeft het eerste eskader nog niet kunnen uitrusten; het derde is onlangs van Cronstadt in zee gestoken; het tweede is na eenige evolutien in de Oostzee uitgevoerd te hebben, weder voor anker gaan liggen.

DUITSCHLAND.

De beide Pruissische oorlogschepen het fregat de *Gefion* en de korvet de *Amazone* zijn, na in verscheiden Amerikaansche havens de Pruissische oorlogsvlag te hebben vertoond, van hunnen kruistogt teruggekomen en te Portsmouth binnengeloopen. Na aldaar eenige herstellingen ondergaan te hebben, zullen deze oorlogschepen naar de Middellandsche zee stevenen, niet om Pruissen in de Turksche wateren te vertegenwoordigen, gelijk door sommige bladen gemeld is, maar om vergoeding te vorderen voor eene beleediging die de Pruissische vlag voor eenigen tijd op de Maroccaansche kust van zeeroovers heeft ondergaan.

— Een Duitsch dagblad deelt thans een uittreksel mede van eene memorie welke uit Hongarije ten behoeve der Gereformeerde Kerk aan den Keizer van Oostenrijk gezonden is, en hoofdzakelijk het schoolwezen betreft. » De regtmatige bezorgdheid waarmede de toestand onzer Evangelische kerk ons vervult — zoo wordt in die memorie onder meer gezegd — wordt nog vergroot door verscheiden verordeningen der hooge regering rakende de opvoeding en het schoolwezen: die verordeningen toch hebben ten doel ons het regt te onttrekken om onze scholen zelve te besturen. Onze Protestantsche gemeenten en hare beschaafde leden beschouwen het schoolonderwijs als eene levensvraag en als eene gemeenschappelijke aangelegenheid, waarover zonder schending van onze door wetten en gebruiken geheiligde regten geene bepalingen kunnen gemaakt worden dan door die zelfstandige vergadering welke ingevolge de van het staatshoofd verworven vergunning in Presbyteriaanschen vorm uit den schoot der Protestantsche gemeenten voortkomt. Onze kerk erkent Uwer Majesteits regt van oppertoezigt, en wenscht voor zich en voor hare scholen de uitoefening van hetzelve; maar dit regt is zeer wel vereenigbaar met ons regt van eigen schoolbestuur, hetwelk de schatkist van alle uitgaven ontheft. Wij geven den Keizer wat des Keizers is; maar wij zijn als aan een door de wetten erkend en gewaarborgd regt, gehecht aan onze vrijheid van onderwijs, die de Staat niet behoort te verkorten maar te handhaven en te beveiligen."

— Aan de *Kölnische Zeitung* wordt uit Baden het volgende geschreven: » Onze nieuwe minister van binnenlandsche zaken heeft aan den heer Fischer, wiens wijsgeerige begrippen de kerkleer niet alleen maar het Christendom zelf schenen aan te tasten, de vrijheid ontnomen om academische voorlezingen te houden. Tevens heeft hij den hoogleeraarstitel ontnomen aan den heer Gervinus, wegens diens jongste geschiedkundig geschrift, welks min of meer revolutionaire strekking den schrijver geregtelijke vervolgingen berokkend had, die echter niet op eene veroordeelende uitspraak uitliepen; de straf die men hem langs geregtelijken weg wilde doen ondergaan, is hem nu door een administrativen maatregel opgelegd.

» Deze beide feiten zijn de eerste blijken die de minister gegeven heeft van de wijze waarop hij het bewind wil voeren. De afzetting van een academisch leeraar wegens zijne begrippen over afgetrokken onderwerpen, is een maatregel zoo als in Duitschland in langen tijd niet was voorgekomen; zelfs de Keurhessische regering laat te Marburg een hoogleeraar van ultra-vrijzinnige denkwijze ongehinderd wijsgeerige voorlezingen houden."

BELGIE.

Het Belgische regeringsblad behelst een verslag door den directeur der practische school van tuinbouw te Vilvoorden aan den minister van binnenlandsche zaken den 25sten Julij jl. uitgebragt omtrent den staat dier inrigting, welke nu sedert drie jaren bestaat. Volgens dit verslag werkt zij zoo goed, dat de directeur de daarstelling van zoodanige scholen in meerdere provincien aanraadt. Het aantal lieden die de lessen van dit jaar bijwoonden, was grooter dan vroeger; onder hen waren minder liefhebbers maar meer tuinlieden; het getal dezer laatsten klom tot 102. Een aantal tuinlieden hebben zich thans aangemeld om het examen af te leggen ten einde een getuigschrift van bekwaamheid te bekomen; en onder dezen zijn weder verscheiden Nederlanders en Franschen.

ENGELAND.

Op Malta is door den kolonialen raad een nieuw strafwetboek vastgesteld, hetwelk, naar eenige door dagbladen medegedeelde bijzonderheden te oordeelen, eenen geest van onverdraagzaamheid jegens de onroomschen ademt. In zijne zitting van den 1sten dezer heeft het Lagerhuis, op voorstel van een zijner leden, besloten van de regering mededeeling te vragen van de in dat wetboek bevatte bepalingen betreffende misdrijven tegen de godsdienst. Lord Palmerston zeide, dat eerst onlangs het op Malta vastgestelde strafwetboek bij het gouvernement ontvangen was om aan Hare Majesteit ter goedkeuring te worden voorgelegd; dat deze goedkeuring voorzeker niet dan na naauwkeurig onderzoek zou worden verleend; en dat inmiddels de door het Huis gewenschte inlichtingen zouden gegeven worden.

Het gerucht wilde dat de Londensche *cab*-lieden op nieuw weigerden

het publiek met hunne rijtuigen ten dienste te staan. Hieromtrent ondervraagd zijnde, antwoordde lord Palmerston dat hij daarvan niets vernomen had, doch dat, indien het gerucht gegrond mogt zijn, het gouvernement ditmaal maatregelen zou nemen om het publiek voor nieuw ongerief te beveiligen.

Vervolgens is gehandeld over de door een der leden voorgestelde bill houdende bepalingen tot het te regt brengen van jeugdige misdadigers. Na eene discussie die van de algemeene belangstelling in het onderwerp van het wetsvoorstel getuigde, is met goedvinden van den voorsteller de verdere regeling dezer aangelegenheid tot eene volgende parlements-zitting verschoven.

Volgens een Londensch weekblad, welks berigten veel gezag hebben, zal de parlements-zitting waarschijnlijk den 18den of 20sten dezer door de Koningin in persoon gesloten worden, tenzij er onvoorziene omstandigheden mogten oprijzen die het raadzaam zouden maken het Parlement nog langer vereenigd te houden.

Volgens het thans uitgebragte rapport eener staats-commissie, kost het half-maandelijksch vervoer der brievenmalen naar Oost-Indie, China en Australie, na aftrek der opbrengst van de brievenporten, thans niet meer dan 47,000 L. st. jaarlijks aan de schatkist. Doch het vervoer der brievenmalen door stoompaketdiensten in zijn geheel genomen, levert eene ongunstiger uitkomst voor de schatkist op: de door de onderscheiden stoombootmaatschappijen voor het regelmatig en snel vervoer der brievenmalen bedongen subsidien bedragen te zamen 822,390 L. st. jaarlijks, terwijl het buitenlandsch en koloniaal briefport op de alzoo gesubsidieerde lijnen niet meer dan 443,782 L. st. aan de schatkist opbrengt. De taak der bovengemelde staatscommissie was vooral te onderzoeken of op dit punt besparingen zouden te maken zijn, gelijk in het Lagerhuis was beweerd; haar rapport bevestigt die bewering niet. In het bijzonder raadt zij aan, in de bestaande overeenkomst omtrent de Indische landpost geene verandering te brengen, en voor de correspondentie met Australie vooreerst geen andere overeenkomst dan voor korten termijn te sluiten, ten einde de gelegenheid te behouden om van elke bespoediging van het vervoer derwaarts gebruik te maken en van de onderscheiden wegen dien te kiezen welke de beste zou blijken.

— Een Britsch oorlogsvaartuig, het stoomschip de *Rattler*, heeft den 11den Mei jl. in de wateren van China, en wel in de kleine haven van Namquan, eene vrij sterke vloot van zeeroovers aangetast en na een ernstig gevecht al de jonken vernield of genomen. Vijftig zeeroovers zijn in de hand der Engelschen gevallen en aan de Chinesche mandarijnen tot teregtstelling overgeleverd; 84 stukken geschut van verschillende grootte zijn buit gemaakt. De *Friend of China* van den 1sten Junij geeft een omstandig verslag van dit gevecht en beschrijft het als »een der meest eervolle wapenfeiten die immer in de Chinesche zeeën door een enkel schip verrigt zijn."

— De *Times* berigt dat Hare Majesteit den 2den dezer zich van het zomerverblijf op het eiland Wight voor eenige dagen naar de hoofdstad begeven en op haren weg het te Spithead vereenigde eskader ontmoeten zou, doch dat de groote monstering over de vloot binnen een paar weken door Hare Majesteit zal gehouden worden.

Het kamp te Chobham zal, naar gemeld wordt, den 25sten dezer maand worden opgebroken. De daarin vereenigde troepen worden van tijd tot tijd door andere vervangen.

AMERIKA.

De berigten uit New-York van den 22sten Julij jl. houden in dat de Britsche gezant, die eene reis naar de betwiste vischwateren had ondernomen, reeds te Washington terug was gekomen; zijne spoedige terugkomst gaf nieuwe hoop op eene voldoende vereffening van dat sinds zoo lang aanhangige geschil.

Volgens de tijdingen uit Mexico van 8 Julij ging de generaal Santa-Anna voort de krijgsmagt op beteren voet te brengen en te versterken. Hij had aan alle staatsambtenaren eenen eed voorgeschreven waarbij zij zich ook verbinden moesten om elke inbreuk op de onafhankelijkheid der republiek en elke poging tot schending van haar grondgebied met alle kracht tegen te gaan. Onder den handelsstand in Mexico heerschte steeds bezorgheid voor eene vredebreuk met de Vereenigde Staten. Het streven naar uitbreiding der Unie, hetwelk door de thans in de Vereenigde Staten bewindvoerende partij als een harer hoofdbeginselen erkend is, hield bij de Mexicaansche overheden den argwaan gaande tegen al wat van de zijde der Noord-Amerikanen kwam. Bij deze algemeene oorzaak van verwijdering tusschen de beide landen, voegden zich vooral twee bepaalde geschilpunten, het bezit van het Mesilla-dal, eene landstreek aan de noordelijke grens des lands, en het regt om eene communicatie tusschen de beide oceanen over de landengte van Tehuantepec aan te leggen, welk regt na veel twistens door de voorloopige regering van Mexico tijdens de jongste revolutie aan eene maatschappij van Noord-Amerikaansche ondernemers is toegekend, maar haar, naar het schijnt, door het bewind van Santa Anna weder betwist wordt. De hooge toon welken de dagbladen van Washington jegens de Mexicaansche regering voerden, strekte om de verwijdering tusschen de beide landen nog te vergrooten.

— De jongste dagbladen van Rio-Janeiro bevatten het door den minister van finantien aan de wetgevende kamers van Brazilie voorgedragen plan tot oprigting eener bank, alsmede de staatsbegrooting voor het aanvangende dienstjaar, welke de staatsinkomsten op 34,000,000 en de uitgaven op 30,471,065 dollars begroot.

ZUID-AFRIKA.

Uit de jongste berigten van de Kaap, loopende tot den 20sten Junij, blijkt dat er onder de bevolking der kolonie nog vrees bestond dat de thans herstelde vrede met de inlandsche volksstammen niet duurzaam zou zijn. De gouverneur der kolonie, de generaal Cathcart, had eene mededeeling aan den wetgevenden raad der kolonie gerigt, strekkende om door eene volledige en juiste voorstelling van den staat der zaken aan de grenzen der kolonie, die bezorgdheid weg te nemen of te verminderen. Hij had tevens last gegeven die mededeeling in het officiele dagblad der kolonie openbaar te maken.

Op onderscheiden plaatsen werden meetings gehouden en commissien gevormd tot besturing der verkiezingen ter zamenstelling der beide kamers van het koloniaal parlement; welke verkiezingen de invoering der constitutie in de maand Julij zouden volgen. Het Parlement zoude zijne eerste zitting in de Kaapstad houden; maar de heer Cathcart had Uitenhage en andere plaatsen bezocht met het openlijk erkende doel om te onderzoeken of zij eene geschikte vergaderplaats voor de wetgevende magt in het vervolg zouden kunnen opleveren. Hij voegde er bij, dat het aan de Kroon voorbehouden was te bepalen waar de overheden van het koloniaal bewind en de wetgevende magt gezeteld zouden zijn, maar dat Hare Majesteit ook in dit opzigt ongetwijfeld groot gewigt zou hechten aan eenigen door het koloniaal parlement uitgedrukten wensch, indien de vergaderde wijsheid der kolonie eene andere plaats als zetel der regering of der wetgevende magt verkieslijk mogt oordeelen. Onder de bevolking der grensdistricten heerschte de meening dat het voor de beveiliging der grenzen en voor de regeling der betrekkingen met de inlandsche volksstammen beter zou zijn, zoo het bewind meer in het midden der kolonie wierd gevestigd.

Met het oog op de aanstaande verkiezingen, wederspreekt de *Zuid-Afrikaan*, een orgaan van een aanzienlijk gedeelte der koloniale bevolking, degenen die twijfelden of de kolonie voor het representatief bestuur rijp was en geschikte wetgevers kon opleveren. Het genoemde blad wijst daarbij op het voorbeeld der landbouwers van oud-Hollandsche afkomst, die uit de kolonie geweken en aan de overzijde der Vaal-rivier een onafhankelijk gemeenebest gesticht hebben.

» Laat de twyfelaar zich spiegelen aan de Vaalrivier Republiek" zegt de *Zuid-Afrikaan* van den 20sten Junij. » Zyn er regtsgeleerden of professioneele personen van eenigen aard onder de uitgewekene Boeren geweest? Dit blykt niet; en nogtans is het hen gelukt wetgevers onder zich te vinden — geene mannen, het is waar, die in Blackstone en Voet bedreven zyn; neen, maar mannen die op hun eigen voeten staan kunnen zonder een van beide dezer authoriteiten. Hunne handelingen zullen niet geregeld en formeel zyn; er zal in hunne maatschappij menig bons en menig stoot in den aanvang plaats hebben en botsing in overvloed gedurende de toekomst; maar gezonde beginsels en gezond verstand zullen eenen grondslag leggen waarop regtsgeleerde scherpzinnigheid en maatschappelyke verfyning in den loop des tyds zich kunnen ontwikkelen, maar welke nimmer kunnen worden aangevuld waar zy oorspronkelyk niet te vinden waren.

» Laten wij het oog vestigen op het kleine wetboek van het jeugdige gemeenebest, bestaande uit 33 artikelen, met het opschrift: » Algemeene Regulatien en Wetten voor Teregtstellingen." Het eerste artikel bepaalt dat alle teregtstellingen openlyk zullen plaats hebben; de vier volgende zijn gerigt tegen versmading van het hof en beletselen van eenigen aard tegen den gewonen loop des regts; het 6de bevat niet minder dan zeven beschermende bepalingen tegen partydigheid of onbillykheid aan den kant van den regter; het beperkt zeer wyzelyk de magt om den regter te recuseren; artikels 8, 9, 10 en 11 waken tegen hoog verraad; 12 beschermt de vryheid van den onderdaan. Andere artikelen maken respectivelyk voorziening voor gevallen van falsiteit, bedrog en misleiding, en voor alle daden van geweld tegen persoon of eigendom, zoowel als voor eerrooving en bemoeijenis met de regten van andere. Voor de bescherming van den staat wordt voorziening gemaakt door militaire dienst gebiedend te maken wanneer zulks door de overheden gevorderd wordt; en veiligheid van brieven wordt beschermd door eene boete; en eene penaliteit van 100 Rds met zes maanden gevangenisschap wordt gesteld op de misdaad van kinderdiefte, waartoe de nabuurschap van inlandsche dorpen sterke verzoekingen schynt daartestellen.

» Twee der meest opvallende trekken van dit wetboekje zyn de gematigde geest welke daarin doorstraalt (geene overtredingen, behalve moord en roof, zyn met den dood strafbaar), en deszelfs groote omvang in zulk een naauw bestek.

» Het blykt dan dat de uitgewekene Boeren zoowel bekwaam als ryp waren voor zelfbestuur. En zoo *zy* bekwaam waren, zoude het geene groote schande voor deze kolonie zyn, indien wy *ons* onbekwaam betoonden? Maar dit baart ons geene ongerustheid. Er zyn menschen met heldere koppen en gezonde beginsels in het Oosten en in het Westen; en zoo wy het gebrek kunnen te boven komen hetwelk er nog hier en daar schynt te heerschen, dat namelyk om tegenstrydige belangen toeteschryven aan onderscheidene gedeelten der kolonie en onderscheidene afdeelingen onzer bevolking, zullen wy deze maatschappy, welke nog maar aan het uitbotten is, eerlang zien bloeijen en vruchten dragen in de koesterende stralen van staatkundige vryheid."

Het misdrijf van het rooven van inlandsche kinderen met het doel om hen in slavernij te houden, waartegen in het zoo beknopte wetboek der Transvaalsche republiek eene uitdrukkelijke strafbepaling noodig geacht is, kon zich ligtelijk voordoen in eene maatschappij welke in de benuttiging van de rijke hulpbronnen der ingenomen landstreek alleen door de schaarschheid van arbeidende handen wordt beperkt, en onder wier leden vroeger, vóór dat de emancipatie der slaven door het Engelsche gouvernement ondernomen en trots hunne bezwaren ook in de Kaapkolonie doorgezet werd, de huisselijke slavernij in een zeer zachten vorm bestond. Het Engelsche bewind stelde dan ook onder de voorwaarden, waarop het de Transvaalsche republiek heeft erkend, de wering der slavernij in elken vorm; en Engelsche zendelingpredikers zagen argwanig op de vervulling dier voorwaarde toe; zij zagen hun argwaan aldra geregtvaardigd in dwangmaatregelen tegen weêrspannige inlandsche dienstboden, alsmede in den krijgstogt der Boeren tegen het Kafferhoofd Secheli; en door de wijze waarop zij tegen zoodanige handelingen opkwamen, haalden zij zich zoo veel misnoegen op den hals dat zij het grondgebied der Boeren verlaten moesten. Toen hieven de zendelingpredikers luide klagten aan, die zelfs in het Britsche Parlement eenigen weêrklank vonden; de Boeren werden bij de magtige Engelsche genootschappen tot verbreiding van het Evangelie en tot wering der slavernij, aangeklaagd als moedwillig derzelver menschlievende bedoelingen tegenstrevende; en in de Kaapkolonie vereenigden zich verscheiden weldenkende personen met het plan om den bovengemelden Secheli in staat te stellen zich naar Engeland te begeven en zijne grieven uit te storten aan den voet des troons en in Exeter-hall (de vergaderplaats te Londen van het Zendeling-genootschap, van het Antislavernij-genootschap, van de Vereeniging tot bescherming der inboorlingen enz.).

De Synode der Nederduitsch-Gereformeerde Kerk in Zuid-Afrika, in hare laatstelijk gehouden vergadering de Transvaalsche republiek in de kerkelijke gemeenschap opgenomen hebbende onder den naam van Transvaalschen Ring, zond vervolgens eene deputatie derwaarts, bestaande uit twee predikanten (de heeren dr. P. E. Faure en dr. W. Robertson), met last om ter plaatse de noodige regelingen te maken en omtrent een en ander inlichtingen in te winnen. Een verslag van deze deputatie is in het jongste nommer van de *Cape-Town-Mail*, een regeringsgezind dagblad van de Kaapstad, openbaar gemaakt, te gelijk met een officieel verslag omtrent den krijgstogt tegen Secheli, door den heer Praetorius

het hoofd der uitvoerende magt in de Transvaalsche republiek, aan de volksvertegenwoordiging uitgebragt.

Voorstanders der Boeren beroepen zich op deze beide stukken als genoegzaam om de klagten der Engelsche zendelingpredikers te wederleggen, hoewel zij erkennen dat de Boeren de Kaffers niet behandelen met eene menschlievendheid gelijk aan die welke al de Kafferoorlogen aan het Engelsche bewind berokkend en alzoo stroomen bloeds gekost heeft benevens millioenen schats. Onder anderen blijkt uit die stukken dat door de Engelsche zendelingen aan Kaffers onvoorzigtiglijk wapentuig en buskruid was bezorgd, hetgeen terstond had gediend om een mede door Kaffers bewoond dorp of kraal aan te vallen en uit te moorden. Aangaande de verspreiding van het Evangelie verklaarden de Boeren aan de heeren Faure en Robertson, dat zij deze niet tegenwerkten, maar integendeel gaarne wilden bevorderen; vooral indien Moravische of Nederlandsche predikers kwamen arbeiden aan de bekeering der inlanders.

Uit een ander berigt blijkt dat eenige uitgeweken Boeren inbreuk op het grondgebied van het Kafferhoofd Panda gemaakt, en een vruchtbaar en waterrijk oord, hetwelk aan dien stam toebehoorde, ingenomen hadden. Praetorius heeft dezen stap openlijk afgekeurd en in eene proclamatie die lieden van hun burgerregt in de Transvaalsche republiek vervallen verklaard.

— In den *Zuid-Afrikaan* van den 16den Junij vindt men de volgende mededeeling (waardoor een in ons nommer van den 30sten Julij voorkomend berigt bevestigd wordt):

„Wy hebben vernomen dat met de laatste postpaketboot uit Simonsbaai is vertrokken de heer J. Stuart, agent voor de Transvaalsche Republiek, en dat zijne reize is bestemd naar Holland om eene Maatschappy opterigten ter bevordering van Emigratie en Nyverheid naar dat gewest. Wy pryzen zyne verrigtingen, doch het doet ons leed dat hij alhier geene gelegenheid heeft gegeven om deel in die onderneming te nemen, daar wy zeker zyn dat vele met ons daarin aandeelen zouden genomen hebben. Wij wenschen hem echter den besten uitslag zyner pogingen voor deze zoo edele als groot voordeel belovende zaak."

BEURS-BERIGTEN. (*Naar officiële opgaven.*)

Parijs 1 Augustus: Fransche 3 pcts. rente fr. 78.35; idem 4½ pcts. fr. 103.25.

Londen 1 Augustus: Engel. 3 pcts. gecons. 97⅞ pct.; — Nederl. 2½ pcts. 64½ pct.; — idem 4 pct. 98⅜ pct.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

's GRAVENHAGE, *den 3den Augustus.*

De leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal zijn ter vergadering opgeroepen tegen Dingsdag den 23sten Augustus aanstaande.

De dezer dagen uit Suriname ontvangen berigten omtrent den algemeenen gezondheidstoestand, de rust en orde in die kolonie luiden gunstig.

Te gelijker tijd is van daar medegedeeld, dat den 2den Julij jl. te Paramaribo waren aangekomen de 2de stuurman, de kok en een matroos, en later de verdere schepelingen van de Noord-Amerikaansche brik *Elisabeth Felton*. Dit vaartuig, den 14den Mei jl. uit Boston naar San Francisco vertrokken, werd reeds den vierden dag daarop zoodanig lek, dat op de terugreis meest worden besloten. Hierin door tegenwind verhinderd en genoodzaakt koers te zetten naar West-Indie, is het vaartuig in den nacht van den 28sten op den 29sten Junij jl., op 6° 45' Noorderbreedte en 51° Westerlengte gezonken. De equipagie had echter den tijd gehad zich in booten te redden en zal met eene ter reede van Paramaribo tot vertrek gereed liggende Noord-Amerikaansche brik naar Boston terugkeeren.

Volgens de officiele opgaven wegens den staat der Nederlandsche rivieren, was dezelve als volgt:

Datum 1858, Julij, Aug.	Uren.	Plaatsen of Posten.	Hoogte des waters: Aan de peilschaal.	Hoogte des waters: Onder nul of het noodpeil.	In de laatste uren.	Gewassen.	Gevallen.
			Maas.				
	v. m.		el. dm.				Duim.
29	8	Grave	5.77	„	24	„	1
30	8	id.	5.75	„	24	„	2
			Waal.				
[illegible]	„	Hulhuizen	3.56	„	24	„	5
30	„	id.	3.50	„	24	„	6
31	„	id.	3.45	„	24	„	5
1	„	id.	3.37	„	24	„	8
			Neder-Rhijn.				
29	„	Pannerden	3.25	„	24	„	5
30	„	id.	3.20	„	24	„	5
[illegible]	„	id.	3.15	„	24	„	5
1	„	id.	3.08	„	24	„	7
[illegible]	„	Arnhem	2.77	„	24	„	5
[illegible]	„	id.	2.70	„	24	„	7
31	„	id.	2.65	„	24	„	5
1	„	id.	2.58	„	24	„	7
			IJssel.				
29	„	Westervoort	2.91	„	24	„	1
30	„	id.	2.85	„	24	„	6
31	„	id.	2.78	„	24	„	7
1	„	id.	2.73	„	24	„	5

Rhijnhoogte te Keulen; den 1sten Augustus 11 voet 3 duim (10 voet 10 duim Rhijnl.).

Met dit nommer der *Staats-courant* wordt verzonden vel 40 der *Bijlagen* van het BIJBLAD II, inhoudende de Memorie van Beantwoording van het Verslag der Commissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen; benevens het Eindverslag omtrent dat wets-ontwerp.

Van wege het Departement van Justitie zijn verzonden pag. 323—330 van het *Algemeen Politieblad.*

ADVERTENTIEN.

*** De Staatsraad, Commissaris des Konings, in de provincie Zuidholland,

Brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat op den 8sten Augustus aanstaande een begin zal worden gemaakt met het ligten der vloeddeuren in de schutsluis van het Kanaal van *Voorne* bij *Hellevoetsluis*, en het vervangen van die deuren door nieuwe; ten gevolge waarvan de schuttingen, gedurende den tijd der bewerking aldaar, alleen met de ebdeuren zullen kunnen plaats hebben en derhalve niet zoo geregeld als in gewone tijden, zonder nogtans eenig noemenswaardig oponthoud te veroorzaken.

's Gravenhage, 3 Augustus 1858.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,
VAN DER HEIM.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 19den Augustus 1858, des namiddags ten één ure, zal, onder nadere goedkeuring, door Curatoren der Hoogeschool te Utrecht, in de Senaatskamer dier Hoogeschool, worden Aanbesteed:

het bouwen van eene Sterrewacht op het Bolwerk Sonnenburg aldaar.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal, boven en behalve aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, en aan dat van het Provinciaal Bestuur van Utrecht, ter lezing liggen: te Utrecht, in het Koffijhuis de Bak, in de Lijnmarkt, en in het Haagsche Koffijhuis, op het Vreeburg.

Zullende den achtsten dag vóór de Besteding, des namiddags ten één ure, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Opzigter der Academische Gebouwen, den heer C. A. Bol van Buuren, Achter Klarenburg.

Curatoren der Hoogeschool te Utrecht,
Namens dezelven,
De Secretaris,
L. CRAEIJVANGER.

OPENBARE AANBESTEDING.

Ingevolge magtiging en onder nadere goedkeuring zal door den waarnemende Eerstaanwezenden Ingenieur te *Koevorden*, op Woensdag den 10den Augustus 1858, des voormiddags ten elf ure, in het openbaar in massa worden Aanbesteed:

het doen van Herstellingen aan Metsel-, Timmerwerken, enz. te Koevorden, met Levering van de daartoe noodige Bouwstoffen.

De Aanbesteding zal plaats hebben in het Logement bij P. Rikkers te Koevorden, alwaar het Bestek acht dagen voor den dag der Aanbesteding ter lezing zal liggen; terwijl nader onderrigt kan verkregen worden bij den waarnemenden Eerstaanwezenden Ingenieur te Koevorden.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te *Utrecht* zal onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog in het openbaar Aanbesteden:

het verwen van eenige Rijks-Militaire Gebouwen te *Utrecht.*

Deze Aanbesteding zal geschieden den *negenden Augustus* 1858, des morgens ten *elf* ure, in het Koffijhuis de Nieuwe Bak aldaar, alwaar het Bestek van den *derden Augustus* ter lezing zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te *Utrecht.*

PLAATSELIJKE BESTUREN.

*** Burgemeester en Wethouders van 's Gravenhage maken bij deze bekend, dat, met autorisatie van HH. Gedeputeerde Staten van Zuidholland, het gedeelte van den grooten weg langs het Tournooiveld en het Korte Voorhout, tot het doen van verstrating, gedurende den tijd van vier weken, in te gaan met Maandag den 8sten Augustus 1858, zal afgesloten zijn, en de gemeenschap gedurende dien tijd zal plaats hebben van de Wagenstraat door de Spuistraat, de Lange Poten, langs het Plein, de Korte Poten, de Heerengracht en Prinsegracht.

's Gravenhage, den 2den Augustus 1858.

G. L. H. HOOFT,
Burgemeester.
J. F. BURNIER,
Secretaris.

Aanbesteding van eene Gas-Fabriek.

Burgemeester en Wethouders der gemeente Groningen maken bekend, dat op den 15den Augustus 1858, des morgens ten elf ure, in het Raadhuis aldaar, door hunnen gecommitteerde, onder nadere goedkeuring, bij inschrijving met gesloten briefjes, in vijf perceelen (waarvan het eerste in drie onderdeelen is gesplitst) en in massa zal worden Aanbesteed:

het daarstellen eener Gas-Fabriek, met den aankleve.

Het Bestek en Voorwaarden van Aanbesteding, benevens de daarin vermelde algemeene Voorwaarden en Teekeningen, liggen op het Raadhuis dezer gemeente ter inzage liggen; zullende tevens van heden af daarbij worden nedergelegd een Bijvoegsel, 's welk nadere Tijdsbepalin-

gen enz. bevat, ter vervanging van 't geen daaromtrent in Artt. 26 en 27 werd omschreven.

Dit *Bijvoegsel* zal voorts worden nedergelegd bij de Bestekken en algemeene Voorwaarden die vroeger reeds ter lezing lagen: te Groningen in onderscheidene Logementen en Koffijhuizen; te Leeuwarden bij de Wed. Beugelaar, in den Doelen; te Zwolle bij A. Groenewoud, in de Keizerskroon; te Arnhem in de Harmonie, bij Mäijen; te Nijmegen in den Zalm, bij Koppel; te Amsterdam in het Vosje, op het Rokin, en in het Wapen van Medemblik, op den Dam; te 's Hage in het Bossche Veerhuis en het Zuidhollandsche Koffijhuis; te Rotterdam in het Nederlandsch Koffijhuis, Korte Hoogstraat, en in het Hof van Berlijn op de Spaansche Kade; te Dordrecht bij Zahn, op de Beurs; te Sliedrecht in de Societeit; te Hardinxveld in de Drie Snoeken; te Gorkum bij van Oosterwijk; te 's Bosch in het Nederlandsche Koffijhuis, op de Markt.

De Bestekken met de algemeene Voorwaarden, gelijk mede nu ook het bedoelde Bijvoegsel, zijn, tegen den prijs van f 1.80 per stuk, verkrijgbaar bij den heer F. Wilkens, Boekverkooper alhier, waar men ook het *Bijvoegsel* afzonderlijk, tegen betaling van 10 cents, zal kunnen bekomen.

De aanwijzing ter plaatse zal geschieden Vrijdag en Zaturdag den 13den en 14den Augustus 1853, telkens 's morgens ten negen en 's namiddags ten vier ure.

Groningen, den 1sten Augustus 1853.

Burgemeester en Wethouders,
J. Slot.
De Secretaris,
Hora Siccama.

AANBESTEDING GEMEENTEWERKEN.

De Burgemeester en Wethouders van Middelburg maken bekend:

dat op Donderdag den 11den Augustus eerstkomende, des namiddags ten één ure, op het Raadhuis de Openbare Aanbesteding zal plaats hebben van de volgende Gemeentewerken:

1°. het jaarlijks *vernieuwen* van 22,000 vierkante ellen *kramwerk*, aan de *Leidijken* van het *Haven-kanaal* dezer gemeente, met bijlevering van de benoodigde *materialen*, en het *onderhoud* daarvan tot ultimo October 1856;

2°. het *schilderen* van eenige Gemeentegebouwen, Kamers en Bruggen;

3°. *a.* het aanbrengen van eenige *Verbeteringen* en *Vernieuwingen* in den gewezen *Watermolen* in de Spuistraat;

b. het maken van eene *Bergplaats* voor brandstoffen in het Raadhuis.

Dat de Voorwaarden van heden af ter Secretarie en bij den Stadsbouwmeester ter lezing liggen en dat de aanwijzing in loco zal plaats hebben drie dagen vóór den dag der Aanbesteding, des morgens van tien tot twaalf ure, door voornoemden Bouwmeester, bij wien intusschen nadere inlichtingen te bekomen zijn.

Middelburg, den 28sten Julij 1853.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
Paspoort van Grijpskerke.
De Secretaris,
M. F. Lantsheer.

*** De Burgemeester en Wethouders der gemeente Nijmegen brengen bij deze, in voldoening aan Zijner Majesteits besluit van den 20sten Maart 1832, n°. 79, waarbij de vereving, aflossing en vernietiging van dezer stads rentegevende schulden gearresteerd en tevens bepaald is, dat, te rekenen met 1832, en vervolgens jaarlijks, daarmede voortgegaan zal worden, ter kennis van alle houders van Effecten of Obligatien ten laste dezer gemeente, dat een termijn van eene maand is opengesteld tot het doen van aangifte en opgaaf, tegen hoeveel ten honderd men de voorschrevene Effecten aan de Stad zou willen afstaan.

En worden dus allen, die daartoe, volgens de bepalingen in het stelsel van aflossing voorkomende, mogten genegen zijn, uitgenoodigd, om vóór den 2den September 1853, aan Heeren Burgemeester en Wethouders, bij beslotene biljetten, op te geven, het getal, het nummer, de letter en de dagteekening dezer Effecten, mitsgaders den prijs tegen welken zij dezelve willen afstaan; zullende binnen veertien dagen na expiratie van dien termijn worden overgegaan tot het openen en onderzoeken van die biljetten, en alsdan zoodanige uit dezelve worden aangenomen, welke zullen bevonden worden het voordeeligst voor de stedelijke geldmiddelen te zijn, mits dat de prijzen, voor welke de Effecten worden aangeboden, niet te boven gaan het maximum voor den inkoop vastgesteld, en het geheele bedrag niet overtreft de fondsen, welke voor dit jaar tot de schulddelging kunnen worden bestemd.

De Burgemeester en Wethouders noodigen de belanghebbenden uit om zich dien tijd ten nutte te maken, indien zij genegen mogten zijn aanbiedingen tot verkoop te doen.

Nijmegen, den 2den Augustus 1853.

De Burgemeester en Wethouders voornoemd,
F. P. Byleveld,
De Secretaris,
R. O. B. Verheijen.

OPENBARE AANBESTEDING.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente Gouda zijn voornemens op den 11den Augustus 1853, des middags ten twaalf ure, ten Raadhuize aldaar aan te Besteden:

het Daarstellen van een Gebouw bestemd tot het houden der Zittingen van het Kantongeregt, tot Teekenschool enz., met de daartoe vereischt wordende Materialen en Arbeidsloonen.

Waarvan het Bestek en de Voorwaarden dagelijks (*de Zondagen uitgezonderd*) des voormiddags van 10 tot 12 ure ter *Plaatselijke Secretarie* en aan de *Stads-Timmerwerf* ter inzage zullen liggen, zijnde ter laatstgenoemde plaatse ter zelfder tijd de *Teekeningen* te bezigtigen.

Tot lezing zal tevens gelegenheid zijn: te *Gouda*, in de *Logementen* de Zalm, het Herthuis, de Romein en het Amsterdamsche Veerhuis, alsmede te *Rotterdam* in het Fransche Koffijhuis tegenover de *Beurs* en in het Koffijhuis Freithof in de *Korte Hoogstraat*.

Gedrukte Exemplaren van het Bestek en de Voorwaarden zijn, tegen betaling van f 1.80, verkrijgbaar ter *Secretarie* te *Gouda*, en informatien te bekomen bij den Heer *Stads-Bouwmeester*, door wien *aanwijzing in loco* zal worden gedaan op den dag vóór dien van de Besteding.

De *Inschrijvings-Biljetten* zullen, op *zegel* geschreven en gesloten, vóór des namiddags *vijf* ure van den dag de Besteding voorafgaande, op de gezegde *Secretarie* moeten bezorgd zijn.

*** Dijkgraaf en Heemraden van den polder Oud-Herkingen zullen, op Woensdag den 10den Augustus 1853, des namiddags ten half drie ure, ten Herberge van Leendert van den Doel, te Herkingen, onder de vereischte approbatie, in het openbaar Aanbesteden de Leverantie van:

70,000 Bossen Eenbands Bladriet;
2,500 » Hollandsch Rijs;
1,000 » Walchersche Palen;
350 » Tuinlatten of Haringband;
500 Stuks Eiken Perkoenpalen,

alsmede de vernieuwing van de Mat- en Kramwerken aan den Zeedijk van dien Polder.

Bestekken liggen ter lezing en informatien zijn te bekomen bij den Opzigter L. van der Velde te Herkingen.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Op heden den eersten Augustus des jaars een duizend acht honderd drie en vijftig, ten verzoeke van *Jan Willem Borghans*, Dienstbode, wonende te Wittem, kosteloos procederende krachtens vergunning, daartoe verleend bij Vonnis van den 3den Februarij jl. en uit kracht van het verlof gegeven bij een nader Vonnis van den zeven en twintigsten Mei daaraanvolgende, beide behoorlijk geregistreerd, voor wien als Procureur in regten zal blijven verschijnen *Emmanuel Antoon Auguste Sassen* bij de Arrondissements-regtbank te Maastricht fungerende en wonende langs het Vrijthof, n°. 1738 aldaar,

heb ik Ondergeteekende, *Petrus Poll Zoon*, Deurwaarder bij de Arrondissements-regtbank te Maastricht, aldaar wonende, behoorlijk gepatenteerd,

voor de *tweede maal* Gedagvaard,

Jan Pieter Janssen en *Jan Josef Janssen*, beiden Zonen van *Willem Janssen* en van *Maria Catharina Janssen*, laatst gewoond hebbende in de gemeente Nieuwenhage, hertogdom Limburg, thans afwezend;

Omme, aangezien de Gedaagden respectievelijk in den loop van de jaren 1800 elf en 1800 twaalf in de Fransche legers zijn ingelijfd en hunne haardstede hebben verlaten, zonder volmagt tot het waarnemen hunner zaken gegeven of orde op het beheer van dezelve gesteld te hebben, en aldaar niet meer zijn teruggekomen;

aangezien er sedert dien tijd geen berigt van hun leven of dood is ontvangen en beide deze Gedaagden bij Vonnis der Regtbank van eersten aanleg te Tongeren van den 12den Junij 1800 zeven en dertig, naar aanleiding van de aldaar bestaande wetgeving, afwezend zijn verklaard;

aangezien deze Eischer als Zoon van *Geertruida Janssen*, in leven Zuster der Afwezigen, belang heeft te doen verklaren dat er Regtsvermoeden van het Overlijden van beide deze Gedaagden bestaat;

aangezien deze Gedaagden bij eene eerste Dagvaarding in den vorm der Wet opgeroepen zijnde geworden, niet zijn verschenen, en verlof is verleend tot het doen eener tweede Dagvaarding,

Mitsdien, na verloop van drie maanden na heden, en wel op *Donderdag den tienden November* 1800 *drie en vijftig*, des voormiddags ten tien ure, bij vooraf gestelden Procureur, te verschijnen ter teregtzitting van de Arrondissements-regtbank te Maastricht, gehouden wordende in het Paleis van Justitie aldaar; ten einde, hetzij in persoon, hetzij door iemand van hunnentwege van hun aanwezen te doen blijken; den Gedaagden tevens aanzeggende, dat, ingeval zij, noch iemand voor hen op deze tweede Dagvaarding opkomen, door den Eischer zal worden verzocht, dat hem daarvan acte worde verleend en tevens verlof gegeven tot het doen van eene derde dergelijke Dagvaarding, met veroordeeling van de Gedaagden in de kosten.

En heb ik Deurwaarder een afschrift van dit mijn exploit voor jeder der Gedaagden aangeplakt aan de hoofddeur van het Paleis van Justitie te Maastricht en gelijke afschriften overgeleverd aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij de Arrondissements-regtbank voornoemd, die mijn origineel voor *gezien* heeft geteekend, terwijl dergelijke afschriften ook zullen aangeplakt worden aan het huis der gemeente Nieuwenhage, en dit mijn exploit geplaatst zal worden in de *Staats-courant* van het Koningrijk der Nederlanden en in het *Journal du Limbourg*, zijnde de daartoe door de Regtbank aangewezen nieuwspapieren.

De kosten aan mij Deurwaarder verschuldigd zijn een gulden 35 cents, buiten en behalve de overige kosten.

P. Poll Zoon.

*** Bij Onderhandsche Acte van heden zijn de Ondergeteekenden, *David Rodrigues Nunes*, *Mozes Rodrigues Nunes* en *Joseph Sarfino*, Kooplieden, wonende te Amsterdam, overeengekomen om de tusschen hen bestaan hebbende Vennootschap onder de Firma van *D. R. Nunes & Zoon*, tot het Uitoefenen van den Commissie-handel in Effecten, te Ontbinden.

De Ondergeteekende *D. R. Nunes* blijft met de Liquidatie der Zaken der Ontbondene Vennootschap belast.

Amsterdam, 31 Julij 1853.

D. R. Nunes.
M. R. Nunes.
J. Sarfino.

*** De Ondergeteekenden, *David Rodrigues Nunes en Mozes Rodrigues Nunes*, Kooplieden, wonende te Amsterdam, zijn op nieuw overeengekomen, om, te rekenen van heden, eene Vennootschap aan te gaan, onder de Firma van *D. R. Nunes & Zoon*, ten doel hebbende den Commissie-handel in Effecten.

Amsterdam, 31 Julij 1853.

D. R. Nunes.
M. R. Nunes.

AANKONDIGINGEN VAN VERTALINGEN, BOEKWERKEN enz.

*** Bij de Wed. D. R. van Wermeskerken, Boekh. te Tiel, is uitgegeven:

W. Willemsen, *De komst van HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik der Nederlanden, in de Nederlanden, Dingsdag 20 Junij 1853.* f 0.30.

Dit Dichtstuk kan niet algemeen aan HH. Boekh. in Commissie verzonden worden, doch is op aanvrage verkrijgbaar.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.